

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/72/2016
Identifikačné číslo spisu: 3515206942
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3515206942.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: regionPRESS, s.r.o., Študentská 2, 917 01 Trnava, IČO: 36 252 417, zastúpeného Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., Hlavná 31, 917 01 Trnava, proti žalovanému: TRED, spol. s r.o. /aktuálne obchodné meno D markt s.r.o./, Tomášikova 30, 821 01 Bratislava, IČO: 45 247 846, o zaplatenie 591,30 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava II, pod sp. zn. 25Cb/153/2016, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. augusta 2016, č. k. 2Cob/223/2016-144, takto

rozhodol:

uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. augusta 2016, č. k. 2Cob/223/2016-144 a uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 21. apríla 2016, č. k. 25Cb/153/2016-132 z r u š u j e a v e c v r a c i a Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II uznesením zo dňa 21.04.2016, č. k. 125Cb/153/2016-132 konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Rozhodol tiež o vrátení súdneho poplatku žalobcovi za žalobu vo výške 28,30 Eur prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s., po právoplatnosti uznesenia. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca v čase podania žaloby doručenej súdu dňa 10.07.2015 nesprávne identifikoval žalovaného, nakoľko tento už pod uvedeným obchodným menom TRED, spol. s r.o. neexistoval, a preto nemohol byť ani účastníkom konania. Skonštatoval, že spoločnosť žalovaného s obchodným menom TRED, spol. s r.o. v čase podania žaloby na súd neexistovala, čo podľa názoru súdu predstavovalo nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, preto postupoval podľa ust. § 104 ods. 1 O. s. p. konanie zastavil.

2. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, na odvolanie žalobcu, napadnutým uznesením zo dňa 10.08.2016, č. k. 2Cob/223/2016-144, uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 21.04.2016, č. k. 125Cb/153/2016-132 potvrdil a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Podľa názoru odvolacieho súdu odvolanie žalobcu nebolo dôvodné, a to s prihliadnutím ku skutočnosti, že spoločnosť s obchodným menom TRED, spol. s r.o. v čase podania žaloby zapísaná v obchodnom registri nebola. Súd neakceptoval odvoláciu námietkou žalobcu, podľa ktorej súd prvej inštancie mal vyzvať žalobcu na

odstránenie väd a pokračovať v konaní so žalovaným pod aktuálnym obchodným menom, a za správny považoval postup podľa ust. § 161 ods. 2 C. s. p., v zmysle ktorého, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Stotožnil sa teda v celom rozsahu s názorom súdu prvej inštalácie, že ak v čase podania žaloby nebol žalovaný s obchodným menom ako ho označil žalobca zapísaný v obchodnom registri, ide o neodstrániteľnú podmienku konania a súd prvej inštalácie bol oprávnený konanie zastaviť.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa ust. § 420 ods. 1 písm. f/ C. s. p. Dovolateľ porušenie svojich procesných práv vidí v tom, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo dostatočne odôvodnené. Nedostatočnosť odôvodnenia podľa dovolateľa spočívala v tom, že odvolací súd sa nevysporiadal s podstatnými skutkovými a právnymi okolnosťami prípadu týkajúcimi sa odstrániteľných a neodstrániteľných procesných podmienok konania v zmysle ust. § 161 C. s. p., procesnej a právnej spôsobilosti žalovaného. Dovolateľ má za to, že z napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nie je zrejmé, čo konkrétne v danom prípade predstavuje neodstrániteľnú podmienku konania, prečo je táto podmienka konania neodstrániteľná a nedostatočne sa vysporiadal s argumentáciou žalobcu obsiahnutou v odvolaní, ktorá sa týkala právneho posúdenia procesných podmienok konania a právnej a procesnej subjektivity žalovaného.

4. Dovolateľ zdôraznil, že obchodná spoločnosť vo všeobecnosti zaniká výmazom z obchodného registra, kedy stráca právnu a teda aj procesnú subjektivitu, pričom najdôležitejším identifikačným znakom konkrétnej právnickej osoby, ktorý sa počas celej jej existencie nemení, je identifikačné číslo osoby. Napriek neoznačeniu žalovaného žalobcom aktuálnym obchodným menom a sídlom zapísaným v obchodnom registri v čase podania žaloby, žalobca uviedol správne identifikačné číslo osoby, teda žalovaného. Spoločnosť žalovaného preukázateľne v čase podania žaloby existovala, mala právnu a aj procesnú subjektivitu, žalobca len nedopatrením uviedol neaktuálne obchodné meno a sídlo spoločnosti žalovaného. Dovolateľ trvá na tom, že sa v danom prípade jednalo o odstrániteľný nedostatok podmienky konania. Zároveň zastáva názor, že súd prvej inštalácie ho bol povinný vyzvať na opravu podania a na odstránenie nesprávneho označenia žalovaného v zmysle ust. § 43 ods. 2 O. s. p. S názorom súdu prvej inštalácie, v zmysle ktorého žalovaný v čase podania žaloby pod obchodným menom TRED, spol. s.r.o. neexistoval, žalobca nesúhlasí. Žalobca v tejto súvislosti dáva do pozornosti, že zmena zákonných identifikačných znakov právnickej osoby v rozsahu obchodného mena a sídla sa v žiadnom prípade nedotýka právnej a procesnej subjektivity právnickej osoby, teda jej spôsobilosti byť účastníkom konania. Vzhľadom na uvedené právne posúdenie odvolacieho súdu potvrdzujúce rozhodnutie súdu prvej inštalácie považuje v právnom štáte za neprípustné, arbitrárne a v príkrom rozpore s vyššie uvedenými ustanoveniami právnych predpisov.

5. Zastavenie konania ako výsledok vyššie uvedeného postupu súdu prvej inštalácie, ako aj odvolacieho súdu považuje dovolateľ za porušenie práva žalobcu na prístup k súdu a prístup k spravodlivosti, a to s prihliadnutím ku skutočnosti, že na základe žaloby, ktorá bola dôvodne podaná, ale obsahovala nesprávne označenie žalovaného, došlo k nezákonnému zastaveniu konania, pričom súd prvej inštalácie mal žalobcu vyzvať na opravu žaloby a odstránenie odstrániteľných nedostatkov procesných podmienok konania a odvolací súd mal zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštalácie, ktorým bolo zastavené konanie.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca zastúpený v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimčnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovolanie je prípustné len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa (ust. § 419 C. s. p.).

8. Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ust. § 420 až ust. § 423 C. s. p.

9. Podľa ust. § 420 písm. f) C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil

strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa ust. § 431 ods. 1 a 2 C. s. p. dovolanie prípustné podľa ust. § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

11. V danom prípade žalobca odôvodnil dovolanie tým, že súdy nesprávnym procesným postupom, neaplikáciou ustanovenia § 43 O. s. p. a následným zastavením konania znemožnili žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa ust. § 420 ods. 1 písm. f/ C. s. p.

12. Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že žalobca v žalobe uviedol v tom čase neaktuálne obchodné meno a sídlo žalovaného, avšak žalovaného správne identifikoval jeho identifikačným číslom osoby (IČO). Posúdenie tejto skutočnosti súdom prvej inštancie ako nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania, ktorý je podľa ust. § 104 ods. 1, veta prvá O. s. p. neodstrániteľným nedostatkom konania a má za následok zastavenie konania, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, považuje dovolací súd za nesprávne. Napriek čiastočne chybnému označeniu žalovaného žalobcom nemožno v danom prípade hovoriť o neexistencii žalovaného. Dovolací súd dodáva, že uvedený nedostatok žaloby spočívajúci v neaktuálnom označení žalovaného predstavuje nedostatok odstrániteľný, na ktorý mohol a mal súd prvej inštancie žalobcu po obdržaní žaloby v zmysle ust. § 43 ods. 1 O. s. p. vyzvať.

13. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. 09. 2002, sp. zn. IV. ÚS 1/2002, podľa ktorého „výklad a používanie § 43 ods. 1 a 2 O. s. p. musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy. Všeobecný súd musí vykladať a používať citované ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Interpretáciou a používaním tohto ustanovenia nemožno obmedziť základné právo na súdnu ochranu bez zákonného podkladu. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že všeobecné súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O. s. p.). Občianske súdne konanie sa musí v každom jednotlivom prípade stať zárukou zákonnosti a slúžiť na jej upevňovanie a rozvíjanie (§ 3 O. s. p.),“ (pozri tiež I. ÚS 139/02).

14. Vadu návrhu na začatie konania (žaloby) nemožno zamieňať za nedostatok v podmienkach konania. Pokiaľ procesný úkon účastníka konania obsahuje zjavnú nesprávnosť, ktorej odstránenie nevyžaduje značnú procesnú aktivitu súdu (napr. rozsiahle dokazovanie), súd je povinný dať účastníkovi možnosť túto nesprávnosť napraviť ďalším procesným úkonom. Opak by bol ničím neodôvodnený formalistický a svojvoľný postup, ktorý je v rozpore s princípom materiálnej spravodlivosti, reprezentovaným článkom 1 Ústavy Slovenskej republiky a ustanovením § 1 a § 117 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a tým aj v rozpore s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 01.11.2006, sp. zn. 4Cdo/143/2006; ZSP 84/2006)

15. Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že došlo k porušeniu základného práva žalobcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, nakoľko súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Zistená procesná vada konania podľa ust. § 420 ods. 1 písm. f/ C. s. p. (nesprávny procesný postup, ktorým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) zakladá prípustnosť dovolania a jeho dôvodnosť.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky, preto dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10.08.2016, č. k. 2Cob/223/2016-144 a uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 21.04.2016, č. k. 25Cb/153/2016-132 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie (ust. § 449 ods. 1 a 2, ust. § 450 C. s. p.).

18. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (ust. § 453 ods. 3 C. s. p.).

19. Súd prvej inštancie je právnym názorom dovolacieho súdu viazaný (ust. § 455 C. s. p.).

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.